

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ЛОГІСТИКИ

***«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДРОЗДІЛІВ НГУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»***

збірник тез доповідей наукового круглого столу

**30 травня 2024 року
м. Харків**

Оргкомітет наукового круглого столу

Голова оргкомітету – кандидат військових наук, доцент, заступник начальника кафедри технічного та тилового забезпечення, полковник Павленко Сергій Олександрович.

Відповідальний секретар оргкомітету – кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри технічного та тилового забезпечення, Альбошій Олександр Васильович.

Адреса оргкомітету: 61001, м. Харків, майдан захисників України, 3, Національна академія Національної гвардії України, кафедра технічного та тилового забезпечення.

Контактні телефони:

(096) 006-78-67 Павленко Сергій Олександрович,
(050) 403-19-83 Альбошій Олександр Васильович;
(097) 192-98-88 Боженко Віктор Олександрович;

E-mail: alboschiy@ukr.net

Під час наукового круглого столу розглянуті та обговорені питання щодо: пріоритетних напрямів розвитку наукових, організаційних, нормативних та методичних основ технічного та тилового (логістичного) забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України; удосконалення системи технічного та тилового (логістичного) забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України; міжвідомчої взаємодії та взаємовідносини складових сектору безпеки та оборони щодо функціонування системи технічного та тилового (логістичного) забезпечення при спільних діях; напрямів розвитку технічного та тилового (логістичного) забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України з урахуванням іноземного досвіду.

Редколегія залишає за собою право на власне рецензування поданих тез. Зміни у тексті та скорочення, що не впливають на зміст матеріалів, вносяться редколегією без узгодження з автором. Редколегія може не поділяти точку зору авторів.

Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори.

УДК355.6

Альбошій Олександр Васильович, кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України.

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Військова сфера діяльності завжди розвивалася досить динамічно. Ця сфера є однією із найбільш наукоємною. У свою чергу, вона активно впливає на розвиток прикладної науки. Пошук ефективних рішень у сфері оборони та безпеки обумовлює державне фінансування програм розвитку озброєння, військової техніки, а також і пошукових наукових досліджень відповідної спрямованості. Отже, в системі пріоритетів держави завжди має залишатися її обороноздатність та розвиток військової сфери діяльності. По-перше, дана сфера є вкрай важливою для функціонування держави. Для України, на даному етапі розвитку людства, – це питання самого існування її як незалежної та суверенної держави, а для її народу – збереження своєї ідентичності, забезпечення можливості подальшої реалізації свого цивілізаційного потенціалу як мирної, демократичної, працелюбної нації. По-друге, у світі постійно спостерігається високий рівень потенційної воєнної загрози, що обумовлено протистоянням між державами у глобальному відношенні за лідерство, систему цінностей, ресурси та інше. Ряд країн, як правило з авторитарними режимами, завжди розглядали та продовжують розглядати військову силу як інструмент у досягненні своїх національних інтересів та використовують її для реалізації своїх агресивних планів. На сучасному етапі розвитку людства спостерігається значне загострення відносин між країнами (коаліціями країн). При цьому авторитарні режими все частіше нехтують міжнародним правом, домовленостями, інтересами інших народів. Повномасштабне воєнне вторгнення росії в Україну є яскравим прикладом такої ганебної поведінки. По-третє, військовий потенціал є тим чинником, який реально стримує потенційного агресора від нападу, забезпечує можливість мирного життя та розвитку своєї країни. Отже розвиток військової сфери є одним із пріоритетних напрямів діяльності держави.

Війна завжди розкриває проблемні питання, які мають місце у тих чи інших аспектах оборонного будівництва, вказує на недоліки та невідповідності, які фактично існують. У свою чергу, такі проблемні питання, недоліки та невідповідності часто вказують на напрями розвитку та вдосконалення оборонної сфери діяльності, розбудови сил сектору безпеки та оборони. Вони потребують поглибленого аналізу, пошуку шляхів їх вирішення (усунення) з метою подальшого нарощування своїх спроможностей, зменшення можливостей ворога. Зокрема, виходячи із досвіду сучасної російсько-української війни, слідує, що є потреба і у подальшому розвитку елементів системи тилового забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ.

Нажаль, інколи можна почути думки щодо недоцільності займатися питаннями розвитку компонентів тилового забезпечення. Нібито питання продовольчого, речового, квартирно-експлуатаційного забезпечення військовослужбовців за часів війни є другорядними і не настільки важливими для боєздатності військ як питання їх технічного оснащення, озброєння, тактики дій. На наш погляд, такі думки є хибними і, в певній мірі, навіть небезпечними. Вони не відповідають об'єктивному стану справ. По-перше, тилове забезпечення є одним із видів всебічного забезпечення військ, де немає другорядних видів. По-друге, рівень матеріального забезпечення військ є одним із чинників боєготовності та боєздатності військ. По-третє, людина є головним суб'єктом виконання завдань за призначенням, яка як біологічний суб'єкт, потребує ресурсів для свого функціонування. Повне та своєчасне забезпечення військ (сил) матеріальними засобами номенклатури тилу є одним із основних завдань служб тилу саме тому, що ці аспекти військової справи інтегровані у процеси службово-бойової діяльності військ, безпосередньо впливають на ефективність дій військовослужбовців у ході виконання завдань за призначенням, їх підготовки, відновлення боєздатності підрозділів.

Як свідчить практика, велике значення має не лише кількість та своєчасність надання необхідних ресурсів, а й їх якість. Якісні показники матеріальних засобів номенклатури служб тилу мають відповідати сучасним потребам військовослужбовців, бажано щоб вони забезпечували технологічну перевагу над ворогом за відповідними компонентами. Саме у такій постановці доцільно підходити до розвитку ресурсних компонентів системи тилового забезпечення.

З огляду на викладене, ефективним шляхом пошуку напрямів подальшого розвитку наукових, організаційних, нормативних та методичних основ тилового забезпечення службово-бойової діяльності підрозділів НГУ є з'ясування проблем та недоліків, які існують на даний час у питаннях матеріального забезпечення підрозділів НГУ, аналіз причин їх виникнення, можливостей усунення, що потребує вивчення бойового досвіду підрозділів НГУ та досвіду виконання ними інших видів службово-бойових завдань, врахування досвіду щодо тилового забезпечення військ провідних армій світу.

В рамках наукових досліджень, що проводяться, було встановлено, зокрема, що на даний час є потреба внесення змін до норм забезпечення військовослужбовців речовим майном у частині бойових комплектів (норма № 4 та № 5) та спеціального одягу військовослужбовців підрозділів спеціального призначення (норма № 10), покращення якості та функціональності повсякденного набору сухих продуктів (норма харчування № 10 та №15). На це вказують результати опитування військовослужбовців, які безпосередньо беруть (брали) участь у виконанні завдань з відсічі збройній агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій, а також у виконанні завдань територіальної оборони після повномасштабного вторгнення росії на територію України 24 лютого 2022 року. Роботи з підготовки пропозицій щодо внесення змін до вказаних норм забезпечення слід розглядати як один із важливих напрямів розвитку компонентів тилового забезпечення. Даний напрям стосується, головним чином, удосконалення номенклатури

засобів речового та продовольчого забезпечення, що як очікується, буде сприяти покращенню системи життєзабезпечення військовослужбовців під час виконання бойових (службово-бойових) завдань, при їх перебуванні у складних умовах обстановки, позитивно відобразиться на ефективності дій при виконанні інших видів завдань за призначенням.

УДК 355

Боженко Віктор Олександрович, викладач кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, майор.

ВИКОРИСТАННЯ ПРИСТРОІВ ЩО КОНЦЕНТРУЮТЬ СОНЯЧНУ ЕНЕРГІЮ (ГЕЛІОКОНЦЕНТРАТОРІВ) ДЛЯ ПІДГРІВУ ТА ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ БЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВА АБО ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

Від харчування військовослужбовців залежить їх ефективна робота з оборони нашої країни. В умовах ведення бойових дій застосувати норми харчування, що є розповсюдженими, дуже складно. Найпоширеніші види харчування в польових умовах є облаштування польової кухні або використання набору продуктів. Обидва варіанти мають свої переваги та недоліки, та поєднує їх декілька базових принципів, без яких організувати харчування військовослужбовців доволі складно.

Військовослужбовці в районі виконання завдань доволі рідко перебувають на одній позиції, а в умовах ведення активних бойових дій мобільність пересування - це запорука збереження життя та здоров'я, тому й засоби розігріву та приготування їжі мають бути мобільними та легко переміщатися між позиціями. Також вага - критичний показник, оскільки у військового не завжди є час на пересування важкої кухні чи можливість нести у валізі багатокілограмовий раціон.

Для незначної чисельності особового складу на позиціях використовують вогнище або ж газові горілки, які є розповсюдженим типом обладнання.

Одним зі способів підігріву та приготування їжі може здійснюватися за допомогою застосування оптичних концентраторів шляхом перетворення сонячного випромінювання. У випадку теплового перетворення сонячної енергії, використання концентраторів дозволяє підвищити температуру робочого тіла і тим самим збільшити термодинамічний коефіцієнт корисної дії.

Застосування концентраторів поширене переважно на потужних сонячних теплових та електричних станціях. В той же час установки малої потужності зазвичай працюють з неконцентрованим сонячним випромінюванням, хоча є перспективи використання концентраторів і для побутових перетворювачів, зокрема в сонячних печах.

Сонячна піч являє собою параболоїдний рефлектор і підставку для посуду, розташовану у фокусі печі. Параболоїд відноситься до високопотенційних концентраторів зі ступенем концентрації вище 104 крат, що дає можливість

досягнення високих температур у фокальній площині. Ідеальний параболоїдний концентратор фокусує паралельний пучок променів у точку, що відповідає безкінечно великому ступеню концентрації. Врахування кутового розміру сонця приводить до зміни моделі роботи ідеального концентратора, при якій відбиті від поверхні рефлектора промені збираються у фокальну пляму у вигляді еліпса. При цьому середній коефіцієнт концентрації у фокальній площині становить 11300 крат. Реальні параболоїдні концентратори забезпечують менші значення коефіцієнту концентрації через наявність локальних геометричних неточностей дзеркал.

Параболоїдний рефлектор виготовляють з листової сталі, полірованого алюмінію, дзеркального пластику або з безлічі маленьких плоских дзеркал, прикріплених до внутрішньої поверхні параболоїда.

Залежно від фокусної відстані, яка для сонячних печей становить від 0,3 до 5 м, рефлектор може мати заглиблену форму, в яку повністю занурюється ємність з їжею (посуд захищений від вітру) або більш пласку, якщо ємність встановлюється на певній відстані від рефлектора.

Діаметр параболоїдного концентратора розраховується виходячи з необхідної потужності сонячної печі та наявної кількості сонячної радіації. Для сучасних конструкцій він становить від 0,5 м до 8 м.

Площа поверхні рефлектора для сонячних печей індивідуального використання зазвичай становить від 1 до 2 м² та залежить від кількості сонячної радіації, що надходить, тобто від широти місцевості, де використовується дана піч. Крім того, площа рефлектора визначає потужність сонячної печі, а отже, і час приготування їжі. Наприклад, для печі площею 1 м² на широті 40 - 45 ° пн. ш. для приготування порції на чотирьох осіб потрібно 15 - 20 хв. на приготування омлету, 45 - 60 хв. на варіння рису, 1,5 - 2 год. для приготування смаженого м'яса.

Максимальна температура приймача сонячної печі коливається від 200 °С для індивідуальних установок до 650 °С для сонячних печей громадського використання. Середня температура відповідно становить 150 °С та 450 °С. Цього достатньо для розігрівання, варіння, смаження їжі, а також для випічки.

Теплова потужність сонячної печі визначається кількістю сонячної радіації, що надходить на поверхню рефлектора, а також тепловим коефіцієнтом корисної дії печі. Підраховано, що до 20% тепла витрачається на прогрівання їжі до температури закипання, до 35% тепла – на випаровування води, а конвекційні втрати становлять до 45%. Тому тепловий коефіцієнт корисної дії сучасних сонячних печей знаходиться в межах від 20 до 50%, а теплова потужність для індивідуальних установок не перевищує 600Вт.

Особливості використання даних печей пов'язані з тим, що сонячні печі на основі концентратора використовують пряму складову сонячного випромінювання і для забезпечення ефективної експлуатації повинні постійно повертатися за Сонцем.

Отже, якщо умови перебування в екстремальному середовищі дозволяють, спосіб підігріву та приготування їжі з використанням пристроїв що концентрують сонячну енергію (геліоконцентраторів) в польових умовах без

використання палива або електроенергії також варто розглядати, як альтернативу.

УДК 355.6

Бурков Віталій Валерійович, викладач кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, полковник.

ПЕРЕВАГИ РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ НАССР В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Основними суб'єктами розробки та впровадження систем управління безпечністю харчових продуктів є підприємства, організації, які працюють на всіх етапах виробництва та постачання — від вирощування до роздрібного продажу. Впровадження системи НАССР надає підприємствам харчової промисловості України численні переваги та сприяє офіційному розвитку міжнародної торгівлі, оскільки підвищує впевненість у безпеці харчових продуктів.

Процес впровадження системи управління безпечністю харчових продуктів на підприємстві — це складний і тривалий процес, який охоплює всі служби та персонал. Він не обмежується лише створенням документації та впорядкуванням виробничого процесу. Для успішного впровадження ефективної системи безпеки харчових продуктів необхідно провести навчання керівництва, груп безпечності харчових продуктів та персоналу, який безпосередньо впливає на безпеку продуктів, а також осіб, відповідальних за оперативний контроль. Періодично необхідно вносити зміни в технологічних процесах, методах упаковки, перегляд вимог до постачальників сировини та матеріалів, заміна обладнання.

Отже, проблема розробки та впровадження системи НАССР на підприємствах харчової промисловості набула важливості, особливо в контексті інтеграції України в міжнародну спільноту. Україна вже декілька років активно впроваджує систему НАССР у харчовій галузі, проте відсутність чіткої нормативної бази та конфлікти між відомствами ускладнюють цей процес. Така ситуація часто призводить до відсутності у боротьбі з недобросовісною конкуренцією та сприяє різним видам шахрайства.

Концепція системи НАССР може бути впроваджена у військову сферу, як система аналізу ризиків і критичних точок управління для забезпечення безпеки харчових продуктів в умовах ведення бойових дій та військових операцій. Ця система надає структурований підхід до ідентифікації потенційних небезпек та розробки стратегій їх усунення.

Впровадження НАССР у військових частинах Національної гвардії України вимагає систематичного підходу та врахування особливостей військового виробництва. Це включає навчання військового персоналу, розробку стратегій запобігання небезпеці та впровадження практичних заходів на кожному етапі виробництва та допомагає забезпечити відповідність стандартам безпеки, якості

на військових об'єктах, зменшити ризики та збільшити готовність до виконання бойових завдань.

Впровадження системи НАССР стає ключовим елементом для забезпечення безпеки та якості харчування військовослужбовців. Ця система базується на аналізі ризиків, критичних точок управління, пропонує структурований підхід до виявлення потенційних небезпек та розробки стратегій їх усунення. Впровадження НАССР на військових об'єктах передбачає систематичні навчальні заходи для військового персоналу та впровадження практичних заходів на кожному етапі виробництва, що сприяє підвищенню відповідності стандартам безпеки та якості військового харчування.

Концепція НАССР зосереджується на декількох ключових аспектах:

- ідентифікації потенційних причин небезпеки у продукції;
- визначенні шляхів їх вирішення або зменшення до безпечного рівня;
- розробці відповідних заходів;
- навчанні персоналу;
- впровадженні цих заходів на практиці та їх документуванні.

Впровадження системи НАССР у військових частинах має значні переваги:

- безпека та надійність;
- ефективне використання ресурсів;
- підвищення довіри до продукції;
- зменшення втрат та ризиків;
- збільшення конкурентоспроможності;
- інтеграція в систему управління якістю.

Впровадження системи НАССР допомагає забезпечити безпеку та якість продукції, підвищує конкурентоспроможність і забезпечує довіру військовослужбовців до організації харчування в військових частинах Національної гвардії України.

УДК 678

Дерев'янюк Максим Олександрович, старший викладач кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, підполковник.

ЩОДО ПИТАННЯ УТИЛІЗАЦІЇ ШИН В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

За умов воєнного стану в частинах (підрозділах) Національної гвардії України (далі-НГУ) спостерігається зростання автомобільного парку колісної техніки та колісних технічних засобів з інтенсивним графіком їх використання. Це обумовлено кількістю визначених завдань та функцій, їх специфікою та використанням, а також матеріально-технічним забезпеченням діяльності частин (підрозділів) НГУ, в межах передбачених коштів, виділених на зазначені цілі, отриманням гуманітарної допомоги та отриманням допомоги у вигляді благодійної діяльності в контексті сприяння обороноздатності та мобілізаційної

готовності країни, захисту населення у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного стану і допомоги від країн партнерів.

Напружене використання колісної техніки, зокрема автомобільної, бойових броньованих колісних машин, броньованих розвідувально-дозорних машин, броньованих автомобілів, броньованих ремонтно-евакуаційних машин, танкових тягачів, рухомих засобів ремонту та обслуговування, мотоциклів, квадроциклів, бронетанкових базових машин, а також інших колісних технічних засобів (далі-ТЗ) служб тилу, радіаційного, хімічного та біологічного захисту, інженерної та служби зв'язку, супроводжується великими пробігами зазначених вище ТЗ, що тягне за собою частішу заміну шин у зв'язку з вичерпанням призначеного ресурсу або наявності експлуатаційних та виробничих дефектів і їх накопичення на складах військових частин.

Списані шини (V категорії) мають передаватися в установленому порядку уповноваженим державним організаціям для подальшої їх утилізації. Утилізація списаних шин військовим частинам забороняється.

На теперішній час існує проблема щодо існування діючої уповноваженої ліцензованої державної організації або навіть товариства з обмеженою відповідальністю, яке займається утилізацією шин в місцях дислокації частин (підрозділів) НГУ та має на цей вид діяльності відповідну ліцензію.

У зв'язку з недосконалістю нормативно-правової бази щодо утилізації списаних шин це питання залишається не вирішеним.

Реальний стан справ у військових частинах і підрозділах НГУ свідчить про те, що приблизно до 10% списаних шин використовуються у військових частинах (підрозділах) для проведення занять з професійної підготовки військовослужбовців, обладнання стрільбищ і тирів, позицій на блокпостах та взводних опорних пунктах тощо, а решта списаних шин залишається на складах військових частин (підрозділів), що не вирішує описану проблему та актуалізує тему дослідження.

Норми середнього ресурсу пробігу пневматичних шин колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі, за винятком спеціальних колісних ТЗ, які експлуатують за прямим призначенням підрозділи НГУ, наведені у Наказі Міністерства транспорту та зв'язку України від 20.05.2006 № 488 “Про затвердження Експлуатаційних норм середнього ресурсу пневматичних шин колісних транспортних засобів і спеціальних машин, виконаних на колісних шасі”, а норми напрацювання пневматичних шин та норми експлуатаційного пробігу, порядок їх демонтажу, установки та списання визначені Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 19.12.2016 року №1313 “Про затвердження Положення про організацію експлуатації бронетанкового озброєння та техніки, іншого майна номенклатури бронетанкової служби Національної гвардії України”, а ось питання щодо утилізації списаних шин взагалі не розглянуті, або існує заборона їх утилізації.

Разом з тим аналіз наукових досліджень та публікацій, нормативно-правової бази показує, що в сучасних умовах господарювання проблема утилізації списаних шин у військових частинах (підрозділах) НГУ залишається не вирішеною. Зростання парку колісних ТЗ обумовлює потребу в прийнятті

кардинальних управлінських рішень та внесення змін до законодавчих актів та нормативно-правової бази.

Мета роботи полягає у розробленні механізму утилізації зношених шин у військових частинах і підрозділах НГУ шляхом створення цеху з переробки зношених шин на одній з баз забезпечення для їх утилізації завдяки впровадження та використання автоматичної лінії для подрібнення зношених шин.

Отже, необхідність утилізації зношених шин у військових частинах (підрозділах) – нагальна актуальна потреба, яку необхідно як можна швидше вирішувати.

УДК 355.41

Зозуля Артем Володимирович, к.військ.н., доцент, доцент кафедри управління та логістики Національної академії Національної гвардії України, полковник.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕРЕДАЧІ НА АУТСОРСІНГ ФУНКЦІЙ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН І З'ЄДНАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

За останні роки, з урахуванням переходу України до стандартів НАТО, у Збройні Сили України та Національну гвардію активно залучаються сторонні організації – аутсорсери, для виконання функцій забезпечення, які не є властивими для військової організації. Аутсорсинг означає передачу компанією на підставі договору певних бізнес-процесів або виробничих функцій на обслуговування іншій компанії, що спеціалізується у відповідній області.

Функції, які можуть передаватися на аутсорсинг приватним компаніям наступні: організація харчування особового складу, лазне-пральне обслуговування, експлуатація будівель і споруд, перевезення військових вантажів і військовослужбовців, заправка техніки, прибирання території і службових приміщень, вивезення сміття.

Серед цих функцій найбільш розповсюдженою у ЗСУ та НГУ є функція організації харчування особового складу. На теперішній час ця функція не є однозначною, є як прихильники її запровадження так і противники.

Переваги аутсорсингу:

1. Звільнення внутрішніх ресурсів військової частини, що дозволяє сфокусуватися їй на основній діяльності.
2. Підвищення якості отримуваних послуг.
3. Використання виконавцем спеціалізованого устаткування, спеціальних знань і технологій, які у військовій частині відсутні.
4. Використання конкуренції на ринку виконавців, коли є можливість укласти контракт з найбільш вигідними для військової частини умовами.
5. Розподіл і часткову передачу іншій організації, з якою укладений контракт, ризиків господарської діяльності.

Проте, існують ризики пов'язані з впровадженням аутсорсингу, а саме:

1. Недостатність у військовій частині важелів контролю, на організацію, яка поставляє послуги.
2. Складність, або неможливість надання послуг поза місцем постійної дислокації військовій частини, в період навчань, виконання бойових завдань.
3. Рівень професіоналізму співробітників аутсорсингової компанії може виявитися недостатнім для виконання робіт або надання послуг на належному рівні.
4. Ризики псування військового майна.
5. Витоку відомостей, що становлять державну таємницю.

Отже, враховуючи всі переваги та ризики аутсорсингу, виникає необхідність оцінити ефективність передачі на аутсорсинг функцій продовольчого забезпечення військових частин Національної гвардії України.

УДК 355.41

Зозуля Артем Володимирович, к.військ.н., доцент, доцент кафедри управління та логістики Національної академії Національної гвардії України, полковник.

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО

Стратегічним оборонним бюлетенем, затвердженим Указом Президента України від 20 травня 2016 року № 240/2016 визначено:

"Метою проведення оборонної реформи в Україні є набуття та підтримання силами оборони необхідного рівня бойової готовності і здатності до виконання завдань оборони держави (оборонних спроможностей), ефективного реагування на виникаючі воєнні загрози й воєнно-політичні виклики національній безпеці, підвищення рівня оперативної сумісності Збройних Сил України та інших військових формувань з підрозділами збройних сил держав – членів НАТО та ЄС до виконання спільних завдань в міжнародних операціях із підтримання миру і безпеки.

Досягнення визначеної мети оборонної реформи здійснюватиметься з урахуванням актуальних та прогнозованих ресурсних обмежень шляхом імплементації розподілених відповідно до пріоритетності стратегічних цілей. Четвертою стратегічною ціллю оборонного бюлетеню є об'єднана система логістики і система медичного забезпечення, здатні надати підтримку всім компонентам сил оборони.

Отже, очікуваний результат: створено єдину ефективну систему логістики сил оборони відповідно до керівних положень, стандартів та інструкцій НАТО з логістики, забезпечено управління логістичним забезпеченням сил оборони, матеріально-технічні запаси, які утримуються відповідно до норм, що забезпечують виконання завдань за призначенням у мирний час та воєнний час (особливий період)."

Результатом удосконалення логістичного забезпечення сил оборони має стати створення єдиної ефективної системи логістики і постачання сил оборони як у мирний час, так і в особливий період, запровадження сучасні системи і технології всебічного забезпечення військ (сил), автоматизація процесів управління та обліку озброєння і військової техніки, військово-технічного майна, ракет і боєприпасів та матеріально-технічних засобів.

УДК 355.351

Каплун Євген Олександрович, доктор філософії, доцент кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, полковник.

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УГРУПОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС УЧАСТІ У ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Україна, як повноправний член світового співтовариства, приймає безпосередню участь у міжнародних інтеграційних та глобалізаційних процесах в різних сферах діяльності, що в свою чергу, в деякій мірі, підвищує ризик зростання рівня інфекційних захворювань серед людей на її території, які можуть призвести до виникнення надзвичайних ситуацій природного характеру.

Велика чисельність кількісних показників надзвичайних ситуацій природного характеру в наслідок масового інфекційного захворювання в регіонах та у державі в цілому, що призводить або може призвести до виникнення особливо тяжких надзвичайних ситуацій загальнодержавного рівня, спонукає суб'єктів єдиної державної системи цивільного захисту реагувати на кризові ситуації з метою організації своєчасного надання допомоги населенню та виконання заходів з ліквідації негативних наслідків.

Згідно розподілу відповідальності складових сектору безпеки і оборони України за організацію планування, реагування на загрози та виконання завдань за призначенням Національна гвардія України приймає безпосередню участь у наданні допомоги органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування у запобіганні та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру загальнодержавного рівня в умовах надзвичайного стану. У разі оперативного застосування сил Національної гвардії України для виконання завдань, як правило, формується угруповання військ (сил), яке представляє собою зведені в систему під єдине керівництво і оперативне управління з'єднання і військові частини гвардії (їх окремі підрозділи) з відповідними шиккуванням (розташуванням) на місцевості та підсистемою забезпечення, що створюється в залежності від умов обстановки завчасно або при раптовому виникненні завдань, як правило, оперативного рівня.

Необхідно зазначити, що разом з цим, одним з найважливіших питань оперативного застосування угруповання Національної гвардії України під час виконання завдань з ліквідації надзвичайних ситуацій природного характеру в

умовах надзвичайного стану є матеріальне забезпечення таких дій, щодо забезпечення потреб частин і підрозділів у засобах та заходах тилу.

Аналіз системи матеріального забезпечення Національної гвардії України показав: система матеріального забезпечення направлена на вирішення рутинних завдань, регламентованих керівними документами; матеріальне забезпечення оперативних дій недостатньо вивчене та потребує вивчення з боку методичних підходів, адже органи логістичного управління не мають достатнього уявлення про побудову системи матеріального забезпечення угруповання за визначених умов та ін.

З іншого боку досвід останніх подій в Україні показав, що саме військові частини (підрозділи) Національної гвардії України першими будуть задіяні до проведення режимно-карантинних заходів, а саме: підтримання або відновлення правопорядку; проведення ізоляційних дій, охорона важливих (державних) об'єктів, а система матеріального забезпечення додатково може бути перевантажена заходами матеріального забезпечення для задоволення потреб осіб, що проходять обсервацію, інших складових сектору безпеки та оборони України та ін.

УДК 351:33, 355.6

Павленко Сергій Олександрович, кандидат військових наук, доцент, заступник начальника кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, полковник

Ковальчук Юрій Ігорович, начальник лабораторії кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, капітан.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ ЛОГІСТИЧНОГО (ТИЛОВОГО ТА ТЕХНІЧНОГО) ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ

Механізм державно-приватного партнерства – це система відносин між державними та приватними партнерами, яка передбачає об'єднання ресурсів обох сторін для спільної реалізації проєктів. Основними компонентами цього механізму є взаємодія, договірна робота, пріоритети проєкту, розподіл ризиків, участь у фінансуванні та інші аспекти співпраці між державою та приватним сектором. Державно-приватне партнерство може бути використане для реалізації різноманітних проєктів, включаючи інфраструктурні, економічні та соціальні ініціативи.

У рамках здійснення державно-приватного партнерства відповідно до Закону України Про державно-приватне партнерство та інших законодавчих актів України можуть укладатися:

концесійний договір (концесія – договір про передачу природних багатств, підприємств, інших господарських об'єктів, що належать державі чи територіальній громаді, в тимчасову експлуатацію іншим державам, іноземним фірмам, приватним особам) – договір, відповідно до якого уповноважений орган

виконавчої влади чи орган місцевого самоврядування (концесіодавець – орган виконавчої влади чи відповідний орган місцевого самоврядування, уповноважений відповідно Кабінетом Міністрів України чи органами місцевого самоврядування на укладення концесійного договору) надає на платній та строковій основі суб'єктові підприємницької діяльності (концесіонер - суб'єкт підприємницької діяльності, який на підставі договору отримав концесію) право створити (побудувати) об'єкт концесії чи суттєво його поліпшити та (або) здійснювати його управління (експлуатацію) відповідно до законодавства з метою задоволення громадських потреб;

договір управління майном (виключно за умови передбачення у договорі, укладеному в рамках державно-приватного партнерства, інвестиційних зобов'язань приватного партнера) – за цим договором, одна сторона (установник управління) передає другій стороні (управителеві) на певний строк майно в управління, а друга сторона зобов'язується за плату здійснювати від свого імені управління цим майном в інтересах установника управління; договір управління майном може засвідчувати виникнення в управителя права довірчої власності на отримане в управління майно;

договір про спільну діяльність – за договором про спільну діяльність сторони (учасники) зобов'язуються спільно діяти без створення юридичної особи для досягнення певної мети; спільна діяльність може здійснюватися як з об'єднанням, так і без об'єднання внесків;

інші договори.

Договір, укладений у рамках державно-приватного партнерства, може містити елементи різних договорів (змішаний договір), умови яких визначаються відповідно до цивільного законодавства України.

Державно-приватне партнерство застосовується у визначених Законом України Про державно-приватне партнерство певних сферах діяльності. Проте, в цьому ж законі зазначено, що за рішенням державного партнера державно-приватне партнерство може застосовуватися в інших сферах діяльності, які передбачають надання суспільно значущих послуг, крім видів господарської діяльності, які відповідно до закону дозволяється здійснювати виключно державним підприємствам, установам та організаціям.

Враховуючи існуючу практику, механізм державно-приватного партнерства в сфері логістичного забезпечення підрозділів НГУ та інших військових формувань, може бути успішно використаний для покращення ефективності та якості задоволення потреб військових.

Логістичне забезпечення підрозділів НГУ включає планування, організацію та контроль потоку матеріальних, інформаційних та фінансових ресурсів.

Державно-приватне партнерство може сприяти більш ефективному використанню ресурсів та технологій, що надаються приватними компаніями. Співпраця між державними та приватними структурами може сприяти підвищенню оперативності та ефективності логістичного забезпечення військових підрозділів.

Важливо розробити чіткі правила та механізми співпраці, щоб забезпечити безпеку і конфіденційність інформації та враховувати особливості

функціонування механізму державно-приватного партнерства та логістичного забезпечення підрозділів НГУ за різних умов виконання завдань за призначенням під час різних правових режимів в державі.

УДК 567.24(078)

Переход Сергій Вікторович, старший викладач кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, полковник.

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ, ЯК ФОРМА ВІЙСЬКОВОГО КОНТРОЛЮ

Для успішного здійснення господарської діяльності військових частин має систематично проводитись контроль за збереженістю, правильною експлуатацією, обліком матеріальних засобів, доцільністю, економним витрачанням матеріальних засобів і коштів, а також за недопущенням фактів зловживання та халатного відношення при їх використанні.

Однією з основних форм контролю військової частини є інвентаризація матеріальних засобів, яка включає перевірку організації зберігання, обліку і збереження матеріальних засобів в підрозділах, на складах, в їдальнях, парках, майстернях і інших об'єктах військового господарства, з метою виявлення порушень, нестач, зловживань в діяльності посадових осіб військової частини.

Інвентаризація військового майна - це перевірка інвентаризаційною комісією фактичної наявності, кількості якісного стану категорійності і комплектності військового майна у підрозділах, на складах та інших об'єктах військового господарства, а також порівняння отриманих результатів з даними книг або карток обліку матеріальних цінностей, звітів тощо.

Інвентаризація матеріальних засобів у військовій частині проводиться, як самостійно, так і при перевірці господарчої діяльності і аудиту, в строки та в порядку, встановленому Постановою Кабінету Міністрів України від 03.05.2000 року № 748 «Про затвердження Положення про інвентаризацію військового майна у Збройних Силах».

Інвентаризації підлягає все військове майно, закріплене за військовими частинами, незалежно від його технічного стану, у тому числі те, що перебуває в ремонті, на реконструкції, модернізації, а також передане в оренду.

Наявність військового майна встановлюється під час інвентаризації шляхом проведення обов'язкового його підрахунку, зважування, обміру.

Основними завданнями інвентаризації є:

перевірка в натурі фактичної наявності і звірка з залишками по даним обліку матеріальних засобів, які зберігаються на складах, в коморах і знаходяться в користуванні;

виявлення нестач, втрат, надлишків псування матеріальних засобів;

визначення якості, придатності матеріальних засобів;

виявлення, в цілях мобілізації внутрішніх ресурсів непотрібних, надлишкових, неліквідних матеріальних засобів, що підлягають перерозподілу або реалізації у встановленому порядку;

перевірка організації зберігання, збереження і обліку матеріальних засобів; розробка заходів і пропозицій по усуненню виявлених інвентаризацією нестач і надлишків.

Усунення недоліків по прийому зберігання, відпуску, веденню обліку і здійсненню контролю за збереженістю матеріальних засобів.

Інвентаризація військового майна у військовій частині проводиться як планова, так і позапланова — у разі перевірки результатів господарської діяльності і документальної ревізії та в інших випадках, коли необхідно встановити наявність військового майна.

Відповідальність за організацію інвентаризації військового майна несе командир (начальник) військової частини, який повинен створити належні умови для її проведення в стислі терміни, визначити об'єкти (крім випадків, коли проведення інвентаризації є обов'язковим) і терміни проведення інвентаризації.

Підставою для проведення інвентаризації є наказ командира військової частини.

Інвентаризацію проводить призначена наказом командира військової частини інвентаризаційна комісія, яка утворюється терміном на один рік.

Результати проведеної інвентаризації оформляються актом про проведення інвентаризації, та інвентаризаційним описом, який підписується головою і членами інвентаризаційної комісії, а також, матеріально відповідальною особою.

Враховуючи вищевикладене метою проведення інвентаризації є встановлення фактичної наявності військового майна, його якісного стану (категорійності) і комплектності, виявлення обсягів нестачі, надлишку та надлишкового військового майна, а також відображення результатів інвентаризації в інвентаризаційних описах або відомостях наявності та якісного стану майна.

УДК 355.695.1

Путро Олександр Олександрович, старший викладач кафедри логістики підрозділів факультету логістики, Національна академія Національної гвардії України, підполковник.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ НОРМ ВИТРАТИ ПАЛЬНОГО ВІЙСЬКОВОЮ КОЛІСНОЮ ТЕХНІКОЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Національна гвардія України є військовим формуванням з правоохоронними функціями, що входить до складу Міністерства внутрішніх справ України. На озброєнні Національної гвардії України знаходяться різноманітні зразки військової колісної техніки, які необхідні для виконання службово-бойових завдань. Невідповідність у витраті пального новими зразками

військової техніки та їх модифікаціями створює труднощі в плануванні, забезпеченні і подальшому списанні пального в Національній гвардії України.

Це викликано наступним:

- автовиробники свідомо занижують витрату пального і це підтверджується відповідними дослідженнями.
- деякі одиниці військової колісної техніки, що надходять з-за кордону, не мають взагалі ніякої норми витрати пального.
- реальна витрата пального військовою колісною технікою НГУ не співпадає з діючою системою нормування, якою користуються в НГУ.
- ведення бойових дій проти ворога підрозділами НГУ значно розширило коло умов експлуатації військової колісної техніки НГУ.

Застосування розрахунково-аналітичного методу для вирішення наведених питань дає змогу максимально точно наблизитися до реальної витрати пального військовою колісною технікою НГУ, а також передбачає використання математичної моделі.

Математична модель – це наближений опис довільного класу явищ зовнішнього світу, поданий за допомогою математичної символіки. Наразі математичне моделювання виступає як метод прогнозування витрати пального в залежності від умов експлуатації військової колісної техніки.

Відомі приклади математичних моделей не враховують особливості реальних умов експлуатації військової колісної техніки Національної гвардії України

Пропоную наступний порядок розробки математичної моделі:

- формулювання завдання таким чином, щоб забезпечити однозначність її розуміння;
- виявлення теорії процесів, фізико-хімічних законів процесу на основі літературних і експериментальних даних інших дослідників, а при відсутності таких даних висунення робочої гіпотези з подальшою її перевіркою;
- на підставі фізико-хімічних законів або прийнятої робочої гіпотези складання одного рівняння або системи рівнянь, що зв'язують параметри з фактами в найбільш простій і зрозумілій формі;
- визначення способу розв'язання прийнятих математичних рівнянь, способи визначення параметрів рівняння;
- перевірка відповідності прийнятій моделі фактичного процесу при наявності фактичних даних і порівнянні їх з розрахунковими за допомогою математичної моделі.

Таким чином усе розмаїття дорожніх і транспортних умов поділяється на сім класифікаційних груп, віднесення того чи іншого поєднання умов роботи до конкретної групи і буде визначатися відносними коефіцієнтами середньої швидкості руху автомобіля.

Аналіз математичної моделі витрати пального свідчить, що вона має низку переваг, оскільки враховує найважливіший експлуатаційний фактор – швидкість руху автомобіля. Отримане рівняння є оптимальним для розрахунку маршрутних норм витрати пального, а також для розрахунку норм витрати для різних груп доріг з урахуванням середньої технічної швидкості руху. Подальші дослідження

мають бути спрямовані на застосування нової методики нормування витрати пального у військових частинах НГУ.

УДК 355.6

Семенко Євген Юрійович, доктор філософії, доцент кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України, полковник.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БОРТОВОГО ТРАНСПОРТУ ПРИ ПІДВОЗІ ПАЛЬНО-МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ

Сьогодні підрозділи Національної гвардії України неможливо приставити без механізованих засобів озброєння та військової техніки. Більшість зразків сучасного озброєння змонтовані на автомобільному шасі, що в свою чергу тягне підвищену потребу в пально-мастильних матеріалах.

Своєчасне поповнення запасів пально-мастильних матеріалів приводе до збільшення кількості автомобільних перевезень. Доставка пального залізничним транспортом здійснюється в більшості випадків з заводів промисловості до центрів та баз пального, до військових частин пальне з центрів та баз пального доставляється автомобільним транспортом.

Під час ведення бойових дій з урахуванням сучасних методів розвідки та широкого застосування дронів для розвідки та дронів-камікадзе для знищення цілей противника в наслідок вогневого впливу виходить з ладу та знищується велика кількість автоцистерн та паливозаправників. Паливозаправники завжди є пріоритетною ціллю, тому що під час їх ураження втрачається не тільки спеціальний автомобіль, а і запас пального який вкрай необхідний для ведення бойових дій та організації підвозу матеріальних засобів до діючих військових частин, на сам перед боєприпасів.

Вироблення автомобільних цистерн та паливозаправників на заводах промисловості коштує більше ніж виготовлення серійного бортового автомобіля. Збільшення вартості виготовлення здійснюється завдяки вартості виготовлення та встановлення спеціального обладнання, яке повинно відповідати вимогам по контролю якості пально-мастильних матеріалів, пожежобезпеки та екологічним вимогам. Закупка аналогічних зразків іноземного виробництва також коштує дорожче ніж закупка серійного вантажного автомобіля.

Виходом з цієї ситуації є закупка вантажних автомобілів на які в подальшому встановлювати спеціальне обладнання вітчизняного виробництва. Прикладом гібридного виготовлення є автопаливозаправник АПЗ-6,5-5233-01 на базі автомобіля RENAULT TRUCKS D 14 HIGH P4x4 280E3, який має автомобільне шасі підвищеної прохідності та може залучатись для доставки пально-мастильних матеріалів військовим частинам, які знаходяться з зоні бойових дій.

З метою зменшення вартості переобладнання автомобільного базового шасі в автоцистерни та паливозаправники можливо на борт автомобіля встановлювати сталіні пересувні резервуари марок: Р-4н, Р-6е, Р-8е.

Перед встановлення резервуарів на борт автомобіля необхідно демонтувати бічні та задній відкидні борти автомобіля.

Вищевказані резервуари проектувались під можливість їх встановлення на бортові автомобілі та придатні до транспортування у заповненому стані. Для попередження їх розхитування резервуари обладнані ложементом, посиленими транспортними скобами. Резервуари марок Р-6е, Р-8е обладнані ще нижнім зливом та дозволяють зливати пальне з резервуарів самопливом. Крім того резервуари єдині зі сталіних пересувних резервуарів, які мають еліптичну форму та при встановленні на борт автомобіля не будуть збільшувати геометричні розміри серійного автомобіля.

Для кріплення резервуарів до борту автомобіля можливо використовувати багато обертові кріплення типу МКР або УКСР у випадку їхньої відсутності сталевим дротом, який перед тим був обпалений на вогні, для придання йому більш еластичних властивостей.

У випадку відсутності вищезазначених марок резервуарів можливо використовувати сталіні пересувні резервуари марок Р-4, Р-6, Р-8, але при їх встановленні на борт автомобіля, у зв'язку з відсутністю ложементу необхідно буде встановлювати дерев'яні укосини для запобігання розхитування резервуара під час руху автомобіля. Крім того заповнення та спорожнення автомобіля можливо лише через заливну горловину, яка знаходиться зверху автомобіля.

В сучасних умовах автомобільні засоби заправки та транспортування пального виконують важливі завдання по забезпеченню військових частин паливом. Їх нестача може привести до зриву не тільки поставки пального до частини, а також зриву підвозу матеріальних засобів що в свою чергу може привести до зриву виконання бойового завдання. Тому переобладнання бортового автомобіля в наливних за допомогою сталіних пересувних резервуарів допоможе значно скоротити витрату коштів, крім того необхідно враховувати що резервуари вже є в наявності на базах та центрах забезпечення паливом.

УДК 355.1 : 355.6

Суконько Сергій Миколайович, PhD, заступник начальника науково-дослідного центру – начальник науково-дослідної лабораторії забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України Національної академії Національної гвардії України, полковник.

Луньов Олексій Юрійович, к. військ. н., старший викладач кафедри тактики командно-штабного факультету Національної академії Національної гвардії України, полковник.

Мясников Олег Віталійович, науковий співробітник науково-дослідної лабораторії забезпечення службово-бойової діяльності Національної гвардії України Національної академії Національної гвардії України.

ОЦІНЮВАННЯ ВРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЗА ОКРЕМИМИ ВИДАМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Популярність військової служби серед жінок постійно зростає. Так за статистикою станом на 16 січня 2023 року з 2013 по 2022 роки кількість військовослужбовців жінок збільшилася з 16214 до 31261. В Національній гвардії України (НГУ) проходить військову службу близько 6000 тисяч жінок. Враховуючи зазначене виникає необхідність у підвищенні уваги до гендерного підходу у військових частинах НГУ, який базується на рівності можливості реалізації правового статусу жінок і чоловіків, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства, в тому числі і у військовій справі. В той же час під час здійснення анонімного опитування представниками служби гендерної інтеграції відділу соціальної роботи та гендерної інтеграції Головного управління НГУ військовослужбовців НГУ, в якому прийняло участь 140 військовослужбовців: 67 жінок і 73 чоловіки, виявлено наступні проблемні питання: недостатня кількість приміщень необхідних для комфортного та безпечного відпочинку під час несення служби в добових нарядах; недостатня кількість окремих туалетних кімнат, кімнат для перевдягання та безпечних душових кабінок для військовослужбовців жінок в їхніх підрозділах; засоби особистого захисту та речове майно не відповідає антропометричним характеристикам військовослужбовців жінок; слабо враховується харчування для військовослужбовців з особливими потребами; та інше. З метою покращення забезпечення військовослужбовців жінок у розрізі гендерного підходу, на думку авторів необхідно здійснювати оцінювання врахування гендерного підходу у військових частинах (підрозділах) НГУ за окремими видами логістичного забезпечення, які визначені експертним методом з усіх його видів, а саме: речове забезпечення; продовольче забезпечення; артилерійсько-технічне забезпечення; інженерно-інфраструктурне забезпечення.

На сьогодні в НГУ існує інструкція про організацію та проведення інспекційних заходів у НГУ, у відповідності з якою проводиться оцінювання військових частин за усіма напрямками їх діяльності, в тому числі і оцінювання станів визначених видів логістичного забезпечення. Однак у цій інструкції визначені загальні показники та підходи до оцінювання без урахування гендерного підходу.

Таким чином, враховуючи зазначене виникає необхідність у розробленні теоретичних підходів з оцінювання врахування гендерного підходу в НГУ за окремими видами логістичного забезпечення.

УДК 355

Товма Лідія Федорівна, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри логістики підрозділів факультету логістики Національної академії Національної гвардії України

Луценко Олег Васильович, заступник командира військової частини 3007 НГУ з тилу-начальник тилу, полковник.

НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ НАТО

Постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 р. №426 “Про норми харчування військовослужбовців Збройних Сил, інших військових формувань та осіб рядового, начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту та Державної служби спеціального зв’язку та захисту інформації” із змінами та доповненнями визначені набори продовольчих добових пайків (повсякденний набір сухих продуктів - норма №10 і добовий польовий набір продуктів - норма №15), які застосовуються, коли немає можливості приготувати гарячу їжу.

Харчування в екстремальних умовах часто обмежується споживанням тільки цих сухих пайків та індивідуальних раціонів понад три дні. Як показує досвід бойових дій, інколи, в залежності від обставин на фронті, цей термін досягає більше тридцяти днів. Особовий склад сил оборони України виявляє побажання щодо комплектування і різновидів сухих пайків, їх ваги, зручності. Вони висловлюють проблематичні питання щодо асортименту продукції в нормі №10 і нормі №15, їх обмеження кількості одним варіантом, а також громіздке пакування і високі масо-габаритні показники. На думку військовослужбовців одноманітність їжі впливає на стан травної системи, з’являються дискомфорт (інколи болі) в черевній порожнині, які впливають на рівень виконання бойових завдань.

В багаточисленних публікаціях науковців проведено аналіз асортименту продуктів норми №10 та норми №15 та встановлено, що основу калорійності раціонів складають жири, що входять до складу м’ясних і м’ясо-рослинних консервів і легкозасвоювані вуглеводи, які містяться в цукрі, меді та хлібобулочних виробих (галети, сухарі). Натомість відзначається відсутність десертів, кондитерських, борошняних виробів, молочної і молочнокислої продукції, овочевих і фруктових сумішей. Виникає питання додаткової вітамінізації та мінералізації цих норм і збагачення поживними речовинами, зокрема, повноцінним білком.

Аналіз раціонів харчування військовослужбовців США, Німеччини, Франції, Великобританії, Канади та інших країн свідчить про широкий асортимент продуктів, страв, виробів у комплектах. Розроблені варіанти меню враховують національні традиції, індивідуальні потреби (вегетаріанці, вегани), мають зручну форму пакування та малу вагу. В американській армії передбачені індивідуальні раціони харчування Т для підрозділів швидкого реагування, First Strike Ration - для добового харчування військовослужбовців при підвищеному навантаженні та інтенсивному переміщенні за межами пунктів дислокації. В польових умовах для забезпечення підрозділів гарячою їжею широко застосовуються напівфабрикати високого ступеню готовності, які потребують

тільки розігрівання. Це, в основному, м'ясні січені вироби, відварна кукурудза, соуси, відварні овочі, бобові в соусі. Вони зберігаються в вакуумному пакуванні.

Слід звернути увагу на калорійність, яка коливається від 1550 до 2500 ккал (залежно від меню) та габарити – 25х15х5.

Добовий індивідуальний бойовий раціон військовослужбовців Франції вражає вишуканістю. Крім основних м'ясних страв до комплекту входять шоколадна карамель, кремний пудинг, мюслі. В бойових раціонах армії Німеччини також є солодоці: джем, шоколад, печиво, бісквіт.

Особливістю пайків у Великобританії можна назвати наявність великої кількості енергетичних напоїв та високу калорійність - 4200 ккал.

Вивчаючи досвід комплектування сухих пайків та індивідуальних раціонів харчування для військовослужбовців країн-членів НАТО, можна виділити такі напрямки оптимізації харчування підрозділів НГУ в екстремальних умовах:

- моніторинг досвіду передових країн світу щодо комплектування сухих пайків та індивідуальних раціонів харчування;
- вивчення побажань і потреб особового складу щодо харчування;
- розроблення на науковій основі, тестування та впровадження бойових сухих пайків;
- впровадження інновацій і реформ при комплектуванні сухих пайків та індивідуальних раціонів харчування;
- періодичний перегляд і тестування комплектування сухих пайків та індивідуальних раціонів харчування (досвід армії Канади).

Для подовження терміну збереження показників якості продукції в сухих пайках велике значення має пакування. Виготовлена за інноваційними технологіями поліпропіленова металізована плівка, що використовується для фасування готових страв і консервів, герметична, не окислюється, абсолютно не токсична, стійка до впливу температур (низьких і високих) та їх перепадів, на 75% відбиває світло, захищає від ультрафіолету, має підвищені бар'єрні властивості проти хімічного, бактеріального та інших впливів.

Таким чином, важливим напрямком оптимізації харчування військовослужбовців у екстремальних умовах є вивчення та впровадження в практику досвіду комплектування сухих пайків і раціонів в арміях блоку НАТО. В них передбачені борошняні та кондитерські вироби: крекери, мафіни, здобне печиво, шоколадні батончики, молочні суфле, кремні пудинги, протеїнові коктейлі, енергетичні напої, мюслі, шоколадно-горіхові пасти тощо.

УДК 355.141

Царюк Владислав Сергійович, курсант 511 навчальної групи курсу №3 факультету логістики, Національна академія Національної гвардії України, солдат

Смагін Олег Ігорович, старший викладач кафедри логістики підрозділів факультету логістики, Національна академія Національної гвардії України, підполковник.

ОБГРУНТУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗМІН ДО НОРМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЧОВИМ МАЙНОМ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ, ЯКІ НЕ ВКАЗАНІ В КЕРІВНИХ ДОКУМЕНТАХ

Якісне та безперебійне забезпечення речовим майном підрозділів НГУ залежить від багатьох факторів, які потребують постійного удосконалення. Серед них можна виділити такі: розширення переліку обладнання – включення до переліку необхідного обладнання та техніки, яке допоможе в оптимізації робочих процесів та підвищенні ефективності забезпечення підрозділів; стандартизація матеріалів та обладнання – встановлення стандартів (ДСТУ, ВСТ) для матеріалів і обладнання з метою забезпечення якості та сприяння уніфікації придбань; оптимізація запасів – проведення аналізу та розробка планів зменшення або оптимізації запасів, щоб уникнути перенасичення або недостачі матеріальних ресурсів; впровадження системи контролю та обліку – запровадження системи контролю за розподілом та використанням речового майна з метою уникнення недбалості та зловживань; оптимізація процедур децентралізованих закупівель з метою зниження витрат та забезпечення ефективного використання бюджетних коштів; підтримка інновацій – збільшення фокусу на розробці, придбанні та використанні інноваційних технологій та обладнання для підтримки розвитку та модернізації системи речового забезпечення підрозділів НГУ.

Наприклад, однією з пропозицій щодо змін до норм забезпечення речовим майном підрозділів НГУ може бути включення сучасного обладнання для проведення обробки та ремонту речового майна. Також встановлення нових та сучасних АСУ з покращеними функціями зв'язку для підвищення оперативності та координації забезпечення підрозділів. Впровадження сучасних систем відеоспостереження для контролю над об'єктами речового майна в підрозділах.

Як висновок можна підсумувати, що такі зміни допоможуть підвищити ефективність роботи служби речового забезпечення НГУ та забезпечити високий рівень її виробничих можливостей для якісного та безперебійного забезпечення підрозділів НГУ.

ЗМІСТ

Альбошій О.В., ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ТИЛОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	3
Боженко В.О., ВИКОРИСТАННЯ ПРИСТРОЇВ ЩО КОНЦЕНТРУЮТЬ СОНЯЧНУ ЕНЕРГІЮ (ГЕЛІОКОНЦЕНТРАТОРІВ) ДЛЯ ПІДГРІВУ ТА ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ БЕЗ ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВА АБО ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ	5
Бурков В.В., ПЕРЕВАГИ РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ НАССР В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	7
Дерев'янка М.О., ЩОДО ПИТАННЯ УТИЛІЗАЦІЇ ШИН В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	8
Зозуля А.В., УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЕРЕДАЧІ НА АУТСОРСІНГ ФУНКЦІЙ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ ЧАСТИН І З'ЄДНАНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇН	10
Зозуля А.В., НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО	11
Каплун Є.О., ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ МАТЕРІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УГРУПОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС УЧАСТІ У ЛІКВІДАЦІЇ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	12
Павленко С.О., Ковальчук Ю. І., ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ ЛОГІСТИЧНОГО (ТИЛОВОГО ТА ТЕХНІЧНОГО) ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ	13
Переход С.В., ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ МАТЕРІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ, ЯК ФОРМА ВІЙСЬКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
Путро О.О., ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ НОРМ ВИТРАТИ ПАЛЬНОГО ВІЙСЬКОВОЮ КОЛІСНОЮ ТЕХНІКОЮ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	16
Семенко Є.Ю., ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ БОРТОВОГО ТРАНСПОРТУ ПРИ ПІДВОЗІ ПАЛЬНО-МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ПІД ЧАС ВЕДЕННЯ БОЙОВИХ ДІЙ	18
Суконько С.М., Луньов О.Ю., Мясников О.В., ОЦІНЮВАННЯ ВРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЗА ОКРЕМИМИ ВИДАМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	19

Товма Л.Ф., Луценко О.В., НАПРЯМКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ХАРЧУВАННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ З УРАХУВАННЯМ ДОСВІДУ НАТО	20
Царюк В. С., Смагін О. І., ОБГРУНТУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗМІН ДО НОРМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕЧОВИМ МАЙНОМ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ, ЯКІ НЕ ВКАЗАНІ В КЕРІВНИХ ДОКУМЕНТАХ	22

Для нотаток

Для нотаток

НАУКОВОВИЙ КРУГЛИЙ СТІЛ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ НГУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ»

Збірник тез доповідей

Відповідальний за випуск: *С.О. Павленко*

Комп'ютерне складання і верстання: *С.О. Павленко*

Формат 60x84¹/₁₆. Ум. друк. арк. 1,2.
Тираж 10 прим. Зам. №781

Видавець і виготовлювач Національної академії Національної гвардії України
майдан Захисників України, 3, м. Харків-1, 61001.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4794 від 24.11.2021 р.